

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas III. An Angelus possit transire ab extremo ad extrmum non
pertranseundo medium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

tales effectus contineri sufficienter in aliis cau-
sis, id certum est de praesentibus, sed cur non e-
rit possibilis forma materialis, & tamen non nisi
a potentia spirituali educibilis.

ASSERO 2. *Applicando activa passivis possunt
vincere formas materiales.* Cur enim non pote-
rit comburere papyrum, admotam candelam.

ASSERO 3. *Præter motum localem convenit
Angelis, etiam assumptio corporum.* Ratio, quia id
illis tribuit Scriptura. Ad assumptionem hæc
requiritur solent: Primum, ut per se ipsum sit præ-
sens corpori. Secundò, ut habeat rationem mo-
toris; neque enim ille informat corpus, hoc e-
nim est non nisi animæ, quæ est forma corporis.
Tertiò, ut corpus quod assumit, repræsentare
possit Angelum saltem tanquam in ænigmatæ:
Neque enim Angelus dicitur assumpsisse lin-
guam asinæ, quæ locuta est ad Balaam. Hinc
Scriptura non dicit esse locutum Angelum, sed
animam; cum tamen in aliis occasionibus, dica-
tur loqui Angelus.

Quando autem corpora assumunt, interdum
assumunt corpora mortuorum recens, vel fa-
bricant sibi corpus ex mixtura terræ, aeris, ex-
halationum &c. ad eum planè modum, quo fi-
gularii solent. An autem in apparitionibus ve-
teris Scripturæ, semper non nisi Angeli appa-
ruerint, consulantur Interpretes, & in compen-
dio Arriaga d. 19. n. 28.

DIFFICULTAS III.

*An Angelus possit transire ab extremo ad ex-
tremum non pertranseundo medium.*

A Firmat Valq. d. 196. n. 6. & ante eum S.
Thom. hic q. 53. a. 2. in Corp. similia habet
in Primum dist. 37. q. 4. n. 2. Eandem senten-
tiam docet Cajet. Capreol. & post illos Joan. à
S. Thoma d. 20. n. 15. Oppositum tanquam pro-
babilius docet Suarez l. 4. c. 19. Arriaga d. 17.
n. 12. Martinon d. 42. n. 70. Franc. Lugo d. 6.
Docet tamen talem motum esse possibilem, &
quod verosimiliter possit attribui Angelis.

Ut autem advertatur, ad statum Quæstio-
nis, non est quæstio: An possit transire ab ex-
tremo ad extremum, non pertranseundo me-
dium, & tamen faciendo motum continuum;
quia & esset ille motus continuus, & non esset:
esset quidem ut supponitur; non esset autem,
quia in motu continuo per Aristotelem, prius
pertranseitur medium, quàm perveniatur ad ter-
minum: imò hoc ipso, quia ille motus non esset
per medium, esset in sua continuatione, in me-
dio interceptus, adeoque non continuus. Est
ergo difficultas: An possit pertranseire ab extre-
mo ad extremum non pertranseundo medium
aliquo motu discreto.

DICENDUM est. *Possibile esse, ut Angelus
transiret ab extremo ad extremum non transeundo
medium.*

PROBATIO unica hujus Conclusionis est:
Quia id non implicat. Aliquæ Congruentiæ
infra adferentur: nunc solvendæ sunt obje-
ctiones.

OBJICIT 1. Ægydius. Angelus cum sit pars
universi, nunquam potest esse sine ordine in il-
lo. Ergo neque potest moveri de loco ad lo-
cum, nisi servato ordine situum.

RESPONDETUR. Ly ordo positum in An-
tecedenti non plus vult, quàm quòd primum
locum obtineat in ratione entis creati. Item,
quòd nullum malum naturæ moliri possit, &
quòd extra hoc universum localiter esse non
possit. In Consequenti autem ly ordo pro lo-
cali successione, qui tamen ordo nullo modo in-
fertur ex priori. Quod si referas id in ordina-
tionē divinam, quā abrogaverit talem motum;
jam non ostendis implicantiam de tali motu: de
qua hic quæritur, præcipuè cum etiam talem
motum, nulla sacra auctoritas neget Angelis.

OBJICIT 2. Gabriel. Si Angelus subito
transit ad aliud extremum; necesse est, ut si-
mul & sine successione, relinquat terminum à
quo; quia si successivè illum relinqueret pro
aliquo tempore, partim esset in termino à quo,
partim in termino ad quem, non existendo in
medio, quod naturaliter fieri nequit. Immo se-
quitur, quod tempus componatur ex instanti-
bus, in quorum uno sit in termino à quo, & in
quorum altero sit in termino, ad quem.

RESPONDET Suarez, non esse necesse, ut
sequantur se duo instantia, adeoque ut compo-
natur tempus ex instantibus; sed potest esse u-
num idemque instans acquisitionis & amissionis
utriusque loci, nempe ut sit in termino ad quem
per primum esse, & in termino à quo per pri-
mum non esse, quomodo in simili responderetur
de inceptione, & desitione rerum permanenti-
um, quia licet primum non esse dicatur extrin-
secum respectu existentiae in priori loco, tamen
respectu carentiae ejus, est intrinsecum. Addit
quòd illo instanti possit Angelus ultimò esse in
priori loco & in posteriori ultimò non esse. *Hæc
Responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia impossibile
est, ut Angelus sit in duobus locis dissitis simul;
Ergo in eodem instanti non potest esse in duo-
bus illis extremis: nam si esset in duobus illis
extremis dissitis, esset in duobus locis, quod si-
ne replicatione esse non potest. Quod si non sit
simul in eodem instanti in duobus locis; Ergo
alio instanti fuit in extremo à quo, alio in extre-
mo ad quod; Ergo ulterius totus ille etiam
discretus motus Angeli, debuit complecti duo
instantia, unum in quo est in termino ad
quem, & aliud in quo est in termino à quo:
Si enim non esset in termino à quo, quomo-
do ab illo inciperet moveri? Tum quia quod
adfertur de inceptione & desitione entium
h a per-

permanentium, ad præsens non facit; quia facile est concipere, quomodo una forma primò non sit, & alia primò sit; quia illa prædicata procedunt de diversis formis: quod in præsentis locum non habet; quia de eodem diceretur quòd esset in termino à quo, utpote à quo deberet incipere motus, & simul in termino ad quem; quæ duo sine replicatione contingere non possunt. Tum quia ut hæc omnia clariùs explicentur, nego quòd de Angelo possit verificari, quòd eo instanti, quo primò est in termino ad quem, primò non sit in termino à quo. Ratio, quia nihil potest incipere moveri à termino à quo, & non habere esse in termino à quo; cum moveri supponat esse: Si autem est in termino à quo; Ergo nondum est in termino ad quem: cum non intercedat replicatio; Ergo in alio instanti erit in termino ad quem. Quamvis autem in instantaneis idem sit moveri & motum esse: id verum est hoc sensu, quòd non per partes moveatur; sed non hoc sensu, quasi ea prædicata quæ conveniunt moto esse, illudque formalisant, convenient formalisentque ipsum motum esse; datur enim distinctio inter præsens instantaneum, & præteritum instantaneum.

RESPONDETUR aliter huic argumento. In primis quòd non eodem instanti intrinseco sit Angelus in termino à quo & in termino ad quem: Ratio, quia non potest esse in termino à quo & in termino ad quem nisi replicetur; hic autem nulla intervenit replicatio. Quòd autem deberet tunc replicari, probatur; quia in termino à quo non esset per primum non esse, ut probatum suprà, ergo esset in illo per ultimum esse, non enim datur alius modus; & tamen simul esset in termino ad quem, adeoque in duobus locis: quod est formalissimè replicari. Quid ergo tunc contingit? Sequitur instans intrinsecum, quod instans, est ultimò esse, in termino à quo; & post hoc instans intrinsecum, sequitur aliud instans intrinsecum, quod est, primò esse in termino ad quem. Neque tamen componetur tunc tempus ex instantibus, nec sequetur instans extrinsecum temporis, post instans extrinsecum temporis; quia illis instantibus intrinsecis, nihil proportionatum responderet in ipso tempore; ad eum modum, quo, si unico instanti sit per talem motum Angelus in utroque termino, non sequitur dari ullum instans in ipso tempore; & ad eum modum, quo si se ponat Angelus punctualiter in corpore quanto, nihil proportionatum respondebit in quanto, illi indivisibili præsentia: Quòdque ab hac potius parte loci distet, non habet id ratione proportionatè respondentis loci, sed ratione ubiatis intrinsecæ talis, qualem haberet in spatiis imaginariis, vel absolute vacuo: Universaliter enim & punctis continuativis, & punctis terminativis realibus, caret tam successivum,

quàm permanens continuum. Videtur hanc responsum nostram aliquo modo tenere, Joan. à S. Th. cit. n. 23.

OBJICITUR 3. Necessitas transeundi per medium non oritur ex quantitate, sed ex præfatione entis realis. Hinc substantia materialis spoliata omni quantitate; Corpus item Christi in Eucharistia non possunt se sic movere. Quòd ulterius in hoc fundatur, quia sicut alligata est creata substantia, ut habeat præsentiam in aliquo spatio; ita est alligata ut transeat per medium spatii.

RESPONDETUR. Concedendo in primis, quòd substantia materialis, non possit tali motu moveri, etiam spoliata quantitate; sed non sequitur negari id debere substantiæ spirituali, quæ quia perfectior est, potest principiare perfectiorem motum. Sed ægrè convinceretur qui affirmaret etiam substantiam materialem spoliatam omni quantitate, redactamque in punctum posse sic moveri. Sed id non est concedendum corpori Christi in Eucharistia, quia est sub speciebus quantis. Quòd attinet ad illam alligationem ad locum, dici potest, cum Ubi in recto, sit ipsemet Angelus, qui sine seipso esse non potest, & cum dicat in obliquo loci instantiam, qui locus etiam supponitur esse; hoc ipso implicabit esse creaturam in mundo, & non habere ubi: esset enim & non esset; tale autem nihil sequitur, si non pertranseat medium.

OBJICIT 4. Suarez. Licet non inveniatur aperta repugnantia in tali motu; difficile à nobis percipitur, & ideo videtur superare modum agendi naturalem cujuscunque creaturæ. Multa autem negamus Angelis, quamvis fateamur non implicare contradictionem.

RESPONDETUR. Multa esse quæ nos non concipimus, & tamen tribuimus Angelis: Nam v. g. ipsam spiritualitatem non concipimus, sphaeram item locabilitatis &c. Imò & rebus materialibus multa tribuimus, quæ difficile imaginamur ut influentias, virtutes magneticas &c. Per hoc tamen non nego, quòd quamvis hic motus non implicet contradictionem, non jam ex hoc ipso, sit concedendus Angelis.

Solvuntur reliquæ Objectiones.

OBJICIUNTUR 5. Paritates. 1. PARITAS est. Corpus quantum non potest transire ab extremo ad extremum, nisi transeat prius medium; Ergo neque substantia spiritualis id poterit.

RESPONDETUR. Transito Antecedenti nego Conf. Paritasque nulla adfertur. Deinde non tenet Consequentia à negata perfectione inferiori, ad eandem negandam superiori. Antecedentis non est tanta implicancia: posset interim hæc adferri, quòd cum ipsa substantia quanta, habeat esse divisibile & medium, etiam motus illius debebit proportionari ipsi esse, ad.

se, adeoque esse per medium. Adhibendus & hic erit respondendi modus, inferius, & alias interpretandus, quod scilicet quæcunque adferretur à proponente implicanti Antecedentis, illa vel non sit futura legitima, vel non applicabilis consequenti.

2. PARITAS. Impossibile est transire à futuro ad præteritum, nisi per præsens, quod est quædam medium temporaneum; Ergo etiam impossibile est transire ab uno extremo ad aliud sine medio.

RESPONDETUR. Disparitatem esse; quia hoc extremum quod est v.g. præteritum, definitur importat præsentiam pro aliqua differentia temporis exercitiam, quæ si non habeatur, non habebitur definitivum præteriti, adeoque nec præteritum. Jam autem definitivum terminum ad quem, non est transitio medii, cum sit secundum suam primam positionem, potest illi poni, & non pertranseundo medium.

3. PARITAS est. Non potest anima informare caput & pedes, non informando pedes; Ergo neque transire Angelus ab extremo ad extremum sine medio.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia hoc ipso anima deberet esse in pluribus locis non continuis, quod sine replicatione fieri non potest; cum tamen hæc, non sit naturalis. Nihil autem horum sequitur, si Angelus transeat ab extremo ad extremum, sine medio.

4. PARITAS. Non potest Angelus agere in distans, non agendo per medium; Ergo neque pertransire sine medio.

RESPONDETUR. Sicut Angelus potest transire ab extremo ad extremum sine medio, transferreque suam virtutem activam sibi identitatem, vel unitam sine medio; ita & operari poterit. Sed casu quo retineat priorem locum, & non diffundat actionem per medium, non poterit in alio extremo agere. Cujus ratio est hæc ipsa, quam tu legitimam assignaveris, cur non possit dari actio in distans: quæ tamen ratio, non militabit contra consequens.

Deinde si aliquid operaretur in distans, concluderetur illud principium, nihil potest operari ubi non est: Nihil autem simile sequitur concesso motu non per medium. Sed poteritne Angelus producere virtutem in loco A. cumque transfundere non per medium, illicque in illa virtute operari? Ad hoc dici potest, si sit qualitas corporalis, non posse id fieri, ex ratione superius de corporalibus allata; Si autem procedat difficultas de qualitate spirituali, id non est promptum decidere; non enim clara apparet hoc implicanti. Sed illa etiam posita staret Consequens; quia non sequitur omnem eam perfectionem tribuendam esse effectui, quæ tribuitur causæ. Hinc licet talis mobilitas tribuatur ipsi Angelo, non sequitur tribui debere illi qualitati quæ est effectus.

5. PARITAS. Non potest se Angelus movere in locum distantissimum sine medio; alias in infinitum posset se movere; ergo neque in locum viciniorem.

RESPONDETUR. Inprimis argumentum procedere à faciliiori ad difficilius viâ affirmationis. Deinde concedi posset quod in infinitum syncategorematicè, possit se sine medio transferre substantia spiritualis.

6. PARITAS est, cujus etiam meminit Joan. à S. Thom. motu continuo non potest aliquis pervenire sine medio; Ergo neque motu discreto. Consequens prob. quia in omni motu debet esse successio; quod ipsum prob. quia quando Angelus est in termino ad quem, tunc non est in moveri, sed in motu esse; quando autem est in termino à quo, nondum incipit motus; quia adhuc non recedit ab illo termino; Ergo ut detur motus, necesse est quod detur aliquis transitus per medium.

Responsum supra implicare contradictionem motum continuum, non tamen per medium. Ex S. etiam Thoma cit. supponi posset hæc alia disparitas; quia in loco transeundo, sunt infinitæ partes potentiæ, quas omnes Angelus non potest tangere motu discreto, alias motu illo numerarentur omnes partes loci, consequenter numeraretur infinitum, quod numerari non potest: ne ergo hoc fiat in motu discreto debet pertransire Angelus ab extremo ad extremum, non pertranseundo aliquod medium. Jam autem hoc absurdum non sequitur, si pertranseat medium motus successivus: quia sicut loca media sunt infinita in potentia; ita & in motu continuo est accipere infinita quædam in potentia.

Quod attinet ad ipsam Rationem propositam, dici posset, quod ad hoc ut dicatur motus, non sit necesse pertransire medium, sed sufficit habere terminum ad quem, seu motum esse, cum antea fuerit in termino à quo; ita ut motum esse in quantum dicit possessionem loci, sit quies; & in quantum dicit primam occupationem spatii, dicatur instantaneus motus discretus.

OBJICIT 6. Arriaga. Quod pro hoc motu neque stet ratio, nec auctoritas, improporionateque discurretur, ad ea, quæ sunt manifestè moventia se, quæ non moventur sine medio.

RESPONDETUR. Ratio unica in istis, quæ sunt possibilia est: Non implicat. Auctoritas etiam S. Thomæ citata est idem docentis in 1. d. 37. q. 1. a. 2. & quodlib. 1. q. 3. a. 2.

Quando autem adducit responsa dæmonum in enigmatis, fatentium se non posse talia, negari potest verum illos dixisse: Qui etiam adjurati non tenentur in omnibus materiis præcipue impertinentibus respondere. Fortassis etiam hæc vis debita est nonnisi excellentissimis

spiritibus, qui fortassis localiter semper sunt inferno alligati.

OBJICITUR 7. Auctoritas S. Thom. hic q. 53. a. 2. ad 2. negante, quod possit se Angelus ita transferre ab extremo ad extremum sine medio, ut se potest cogitatio nostra transferre.

RESPONDETUR. S. Thomam in corpore clarè esse pro nobis; loco autem quo in oppositum citatur, tantum negat, quod motu continuo, possit id Angelus facere; sicut continua cogitatione potest se transferre anima à Gallia in Syriam non cogitando de mari. Fortè etiam S. Tom. attendebat potius ad consequentiam quàm ad consequens, non licet enim argumentari à modo cogitationis, ad modum motus.

Joannes à S. Thoma positivis instantiis illustrat Conclusionem. Quando Angelus sphaeram locabilitatis suæ occupat, æquè primò se coextendit omnibus partibus loci: Idem facit anima in corpore: Corpus Christi in Eucharistia; Ergo etiam poterit spiritus transferre se ab extremo ad extremum, quin pertranseat medium. Rursus, format aliam instantiam, sed ex propriis principiis, quod Angelus sit in loco per operationem. Commodior illa est instantia, quia Angelus potest suæ locabilitatis sphaeram contrahere unico & indivisibili modo, quod ostendit, non esse illum obligatum, ut transeat per partes intermedias. *Ex his*

COLLIGES, non esse hunc motum impossibilem. An autem de facto conveniat Angelis; est divinatio, nulla revelatione fulta.

Circa alia, Motum Angelorum concernentia.

NOTO 1. Non posse Angelum moveri motu continuo ab uno extremo ad aliud, & tamen in instanti.

Ratio, quia & esset ille motus continuus, ut supponitur: & non esset; quia non haberet prius & posterius, utpote instantaneus.

NOTO 2. Posse Angelum moveri motu discreto, & tamen in instanti: Nomine autem motus discreti, venit motus, qui feceritur ab

alio, eò quod cum antecedenti vel consequenti, non habeat unitatem continuationis. Ratio notati, quia talis motus ab una parte non implicat; ex alia parte videmus, quid simile accidere debere in anima: Si enim in instanti non moveretur, ergo actu abscessa manu, deberet aliquantulum sistere in protensione sui extra corpus. Item deberet ita exire ex corpore in articulo mortis, ut sit in corpore, & simul extra corpus.

DICES cum Arriaga d. 17. n. 37. Ex hac sententia sequi intra unum instans fuisse acquisitiones infinitas ubicationes: Nam quælibet fuit totalis ubicatio, & omnes eodem instanti acquisitiones: Nam si amplius durasset in acquisitione, jam fuisset quies, fuissetque motus non discretus, sed continuus; fuerunt enim infinitæ partes pertransitæ.

RESPONDETUR. In sententia negante, ubi modale, non urget difficultas; quia nullo modo multiplicatur, ibi ubicatio entitativa. In sententia modalium non etiam vincit; quia ipsi non singulis partibus singulas ubicationes, sed successivis partibus, successivas ubicationes addunt; poteritque esse motus ille discretus sequens post discretum, sine hoc quod tempus componatur ex instantibus, secundum dicta supra.

NOTO 3. Licet de ratione motus sit, ut id quod movetur, aliter se habeat nunc, quàm prius; explicari tamen potest, quomodo in instanti possit moveri Angelus motu discreto. Nam licet non sit possibile, ut in eodem instanti esset prius & posterius; hoc ipso enim illud instans esset divisibile; nec in hoc sensu habet se Angelus nunc aliter quàm prius; potest tamen in eodem instanti habere se nunc aliter quàm prius, ratione termini, illo instanti acquisiti & ante illud instans non habiti. Quando autem ex S. Thom. adfertur, quod omnes mutationes instantaneæ, sint termini motus successivi; sicut generatio est terminus alterationis; id verum est, de solis corporibus & materialibus.

